

594**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾**

z dnia 31 marca 2005 r.

w sprawie sposobu wykonania obowiązków w zakresie przygotowania dla izb morskich materiałów do dochodzeń w sprawach wypadków morskich

Na podstawie art. 21 ust. 3b ustawy z dnia 1 grudnia 1961 r. o izbach morskich (Dz. U. Nr 58, poz. 320, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej — gospodarka morską, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 134, poz. 1429).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1975 r. Nr 16, poz. 91, z 1989 r. Nr 33, poz. 175 i Nr 35, poz. 192, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2004 r. Nr 62, poz. 575.

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób wykonania przez armatorów i kapitanów statków oraz podmioty zarządzające portami i użytkowników infrastruktury portowej obowiązków w zakresie przygotowania dla izb morskich materiałów do dochodzeń w sprawach wypadków morskich, zwanych dalej „wypadkami”, podlega-

jących zgłoszeniu izbom morskim i kapitanatom (bosmanatom) portów;

- 2) rodzaj pomocy i informacji, których należy udzielić izbom morskim i kapitanatom (bosmanatom) portów w związku z nastąpieniem wypadku.

§ 2. Przygotowanie materiałów do dochodzeń w sprawie wypadku polega na zabezpieczeniu śladów i dowodów mających znaczenie dla wstępnego ustalenia stanu faktycznego przez:

- 1) ochronę ich przed utratą, zniszczeniem lub zniekształceniem;
- 2) utrwalenie ich w postaci uzyskanych lub sporządzonych dokumentów (ich odpisów) dotyczących przebiegu, okoliczności, przyczyn oraz skutków wypadku.

§ 3. 1. Przygotowane materiały do dochodzenia przekazuje się niezwłocznie izbie morskiej miejscowo właściwej dla rozpoznania sprawy, za pośrednictwem kapitanatu (bosmanatu) portu polskiego, na którego obszarze nastąpił wypadek bądź też w którym po wypadku znalazł się statek lub jego załoga.

2. Dowody rzeczowe, które ze względu na rozmiar, charakter lub przeznaczenie nie mogą być przekazane izbie morskiej, pozostawia się na przechowanie właścicielowi, ze wskazaniem ciężącego na właścicielu obowiązku przedstawienia go na każde żądanie organu prowadzącego dochodzenie lub dokonuje się ich szczegółowego opisu lub utrwalenia obrazu za pomocą urzędnika rejestrującego obraz.

Rozdział 2

Sposób wykonania obowiązków przez armatorów

§ 4. Armator, po otrzymaniu wiadomości o wypadku, niezwłocznie zabezpiecza dokumenty będące w jego posiadaniu, mające znaczenie dla wstępnego ustalenia stanu faktycznego, w szczególności:

- 1) dokumentację techniczną statku oraz certyfikaty lub równoważne dokumenty wymagane na podstawie przepisów o bezpieczeństwie morskim, w szczególności dokumenty wymagane na podstawie umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną;
- 2) listę załogi;
- 3) dokumenty dotyczące przewożonego ładunku i listę pasażerów;
- 4) dokumenty dotyczące rodzaju i wyceny szkód powstałych w wyniku wypadku;
- 5) zapisy korespondencji prowadzonej ze statkiem.

§ 5. Jeżeli członek załogi statku lub inna osoba uległa wypadkowi w związku z pracą na statku, armator, niezależnie od zabezpieczenia dokumentów, o których mowa w § 4, przekazuje izbie morskiej miejscowo właściwej do rozpoznania sprawy protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, sporządzony zgodnie z odrębnymi przepisami regulującymi ustala-

nie okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy, sposób ich dokumentowania oraz zakres informacji zawartych w rejestrze wypadków przy pracy.

Rozdział 3

Sposób wykonania obowiązków przez kapitanów statków

§ 6. 1. Kapitan statku bezpośrednio po wypadku zabezpiecza przed utratą, zniszczeniem lub zniekształceniem materiały do dochodzenia w sprawie wypadku.

2. Zabezpieczenie materiałów, o których mowa w ust. 1, w zależności od rodzaju wypadku, obejmuje:

- 1) mapy morskie, użyte w danej podróży, wraz z naniesionymi na nie znakami lub zapisami;
- 2) dzienniki statku;
- 3) dzienniczki manewrowe;
- 4) zapisy urządzeń automatycznie rejestrujących ruch statku lub jego mechanizmów;
- 5) nakresy radarowe i plany sondażowe, jeżeli były wykonywane;
- 6) dokumenty w zakresie bezpieczeństwa statku, wyposażenia statku, potwierdzające spełnienie kryteriów stateczności statku;
- 7) dokumenty dotyczące rodzaju, ilości, rozmieszczenia i stanu przewożonego ładunku;
- 8) listę załogi wraz z informacją o jej kwalifikacjach;
- 9) listę pasażerów;
- 10) korespondencję prowadzoną przed, w czasie i po wypadku, mającą związek z wypadkiem i ewentualnie prowadzoną akcją ratowniczą;
- 11) materiały, inne niż dokumenty, mające znaczenie dla wstępnego ustalenia stanu faktycznego.

§ 7. 1. Kapitan statku, niezwłocznie po wypadku, wykonuje ponadto następujące czynności:

- 1) sporządza raport o wypadku morskim, stanowiący załącznik do rozporządzenia;
- 2) odbiera pisemne oświadczenia od oficerów wachtowych (służbowych) i marynarzy, którzy pełnili służbę w czasie wypadku, a także od innych świadków wypadku, w przypadku gdy posiadają lub mogą posiadać wiadomości o okolicznościach, przyczynach i skutkach wypadku;
- 3) sporządza szkic przebiegu wypadku, zawierający informacje o pozycji statku w poszczególnych fazach wypadku, z zaznaczeniem: pozycji statku w każdej fazie wypadku, kursów, położenia steru, użycia steru strumieniowego, pędników lub wyłożenia płatów śruby nastawnej, pracy maszyn, użytych sygnałów dźwiękowych i optycznych oraz kierunku i siły wiatru i prądu, granic toru wodnego, nabrzeża, falochronu, świateł, pław, nabieżników, położenia mielizny lub przeszkody podwodnej (wraku), o ile taka występowała;

- 4) sporządza szkic i opis uszkodzeń statku, a jeżeli wypadek nastąpił na statku, szkic i opis miejsca wypadku;
- 5) sporządza, o ile to możliwe, dokumentację fotograficzną, zapis audiowizualny lub w inny sposób utrwalający obraz:
 - a) miejsca wypadku na statku,
 - b) uszkodzeń statku,
 - c) miejsca wypadku na statku współuczestniczącym w wypadku,
 - d) uszkodzeń statku współuczestniczącego w wypadku.

2. Kapitan statku, niezależnie od czynności, o których mowa w ust. 1, w zależności od rodzaju wypadku powinien, w miarę możliwości, uzyskać:

- 1) odpisy lub kopie oświadczeń, protokołów wyjaśnień lub zeznań złożonych przed organami państw obcych w sprawie wypadku, o ile to możliwe, dołączając również ich urzędowe tłumaczenie na język polski;
- 2) oświadczenie pilota statku na temat wypadku wraz ze sporządzonym przez niego szkicem dotyczącym przebiegu wypadku, jeżeli była świadczona usługa pilotowa;
- 3) ekspertyzy dotyczące szkód powstałych na statku lub spowodowanych przez statek, a jeżeli skutkiem wypadku był rozstrój zdrowia lub śmierć człowieka, zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia poszkodowanego lub stwierdzenie zgonu i jego przyczyny;
- 4) dokumentację dotyczącą rejestracji ruchu statku sporządzoną przez Służbę Kontroli Ruchu Statków (Służbę VTS), jeżeli wypadek nastąpił na obszarze podległym kontroli Służby VTS.

§ 8. 1. Kapitan statku przesyła niezwłocznie raport o wypadku morskim, o którym mowa w § 7 ust. 1 pkt 1, wraz z materiałami, o których mowa w § 6 i 7, izbie morskiej właściwej miejscowo do rozpoznania sprawy, za pośrednictwem kapitanatu (bosmanatu) portu polskiego:

- 1) na którego obszarze nastąpił wypadek;
- 2) w którym znalazł się statek lub jego załoga po wypadku, jeżeli nastąpił poza obszarem portu.

2. Jeżeli wypadek nastąpił na morzu pełnym bądź na obcych wodach wewnętrznych lub terytorialnych, kapitan statku, niezależnie od czynności określonej w ust. 1, przesyła odpis raportu o wypadku morskim polskiemu urzędowi konsularnemu właściwemu ze względu na miejsce położenia portu obcego, w którym znalazł się statek lub jego załoga po wypadku.

3. Po przybyciu do portu polskiego, kapitan statku składa w kapitanacie portu te z materiałów, o których mowa w § 6 i 7, które nie zostały przekazane wraz z ra-

portem o wypadku morskim, oraz składa wyjaśnienia dotyczące wypadku.

§ 9. Kapitan statku o obcej przynależności, składając raport o wypadku morskim wraz z materiałami, o których mowa w § 6 i 7, sporządzonymi w języku obcym, powinien także przedłożyć ich urzędowe tłumaczenie na język polski, uwierzytelnione przez tłumacza przysięgłego, konsula lub agenta.

Rozdział 4

Sposób wykonania obowiązków przez podmioty zarządzające portami i użytkowników infrastruktury portowej

§ 10. W sprawach wypadków przy pracy osób zatrudnionych przez podmiot zarządzający portem lub użytkownika infrastruktury portowej bądź też jeżeli statek spowodował uszkodzenia w infrastrukturze portowej albo w następstwie działania urządzeń portowych doznał uszkodzeń, podmiot zarządzający portem lub użytkownik infrastruktury portowej, bezpośrednio po wypadku, zabezpiecza ślady i dowody, zwane dalej „materiałem dowodowym”, mające znaczenie dla wstępnego ustalenia stanu faktycznego, w szczególności przez:

- 1) sfotografowanie lub utrwalenie za pomocą innych urządzeń audiowizualnych miejsca wypadku, statku uczestniczącego w wypadku, jego uszkodzeń lub uszkodzeń budowli, urządzeń lub instalacji portowych;
- 2) sporządzenie szkicu miejsca wypadku i opisu uszkodzeń spowodowanych przez statek, a jeżeli nastąpił na statku, szkicu i opisu miejsca wypadku;
- 3) uzyskanie, o ile to możliwe, materiału dowodowego ze statku;
- 4) zebranie od zainteresowanych i świadków wypadku zatrudnionych przez podmiot zarządzający portem lub przez użytkownika infrastruktury portowej oświadczeń dotyczących okoliczności, w jakich nastąpił wypadek, i ewentualnych przyczyn jego nastąpienia;
- 5) uzyskanie, o ile to możliwe, ekspertyzy dotyczącej szkód.

§ 11. Jeżeli osoba zatrudniona przez podmiot zarządzający portem lub użytkownika infrastruktury portowej uległa wypadkowi przy pracy w związku z ruchem statku, działaniem lub stanem jego urządzeń lub wyposażenia albo właściwościami ładunku, podmiot zarządzający portem lub użytkownik infrastruktury portowej, niezależnie od czynności, o których mowa w § 10, przekazuje izbie morskiej protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy.

§ 12. Podmiot zarządzający portem lub użytkownik infrastruktury portowej niezwłocznie, o ile to możliwe, przed wyjściem statku w morze, przekazuje izbie morskiej właściwej do rozpoznania sprawy, za pośrednictwem kapitanatu (bosmanatu) portu, materiał dowodowy, o którym mowa w § 10.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 13. Armator i kapitan statku, którego dotyczy wypadek, oraz podmiot zarządzający portem i użytkownik infrastruktury portowej udzielają organom uprawnionym do prowadzenia dochodzeń w sprawach wypadków pomocy polegającej na:

- 1) zapewnieniu stawiennictwa zainteresowanych i świadków wypadku u nich zatrudnionych;

2) umożliwieniu przeprowadzenia oględzin miejsca wypadku, dowodów rzeczowych lub powstałych uszkodzeń;

3) udostępnieniu odpowiednich pomieszczeń celem umożliwienia przeprowadzenia czynności służbowych.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Infrastruktury: *K. Opawski*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 marca 2005 r. (poz. 594)

RAPORT O WYPADKU MORSKIM

.....
(rodzaj wypadku)

.....
(nazwa statku własnego)

.....
(nazwa statku współuczestniczącego)

dzień (od wschodu
do zachodu Słońca)

noc (od zachodu
do wschodu Słońca)*)

.....
(data, godz. i min)

.....
(miejsce wypadku
(pozycja))

*) Niepotrzebne skreślić.

I. Część ogólna

1. Informacja o statku własnym:

- 1) nazwa, nr IMO i rodzaj bandera
- 2) port macierzysty armator
- 3) pojemność BRT długość (mierzona w metrach)
szerokość (mierzona w metrach)
- 4) rodzaj napędu łączna moc maszyn
- 5) rodzaj śruby rok budowy
- 6) rodzaj i ilość ładunku
- 7) zanurzenie przy wyjściu z ostatniego portu: dziób rufa

2. Prędkość statku własnego:

- przy cała naprzód węzłów
przy pół naprzód węzłów
przy wolno naprzód węzłów
przy b. wolno naprzód węzłów.

3. Promień cyrkulacji: w prawo, w lewo

4. Wyposażenie nawigacyjne: radar, światowy satelitarny system określania pozycji (GPS), kursograf, rejestrator danych z podróży (VDR), system automatycznej identyfikacji (AIS), rejestrator manewrów.

(brakujące skreślić)

5. Imię i nazwisko kapitana statku
dyplom z daty
jako kapitan pływa od

6. Obsada wachty (służby): imię (imiona), nazwisko, funkcja i/lub stanowisko na statku:

Pokładowa

Przed wypadkiem

W czasie wypadku

.....
.....
.....

.....
.....
.....

Maszynowa

Przed wypadkiem

W czasie wypadku

.....
.....
.....

.....
.....
.....

7. Przebywali w chwili wypadku:

- 1) kapitan statku gdzie od godz.
- 2) wachtowy (służbowy) gdzie od godz.
- 3) pilot statku gdzie od godz.
- 4) na „oku” gdzie od godz.

8. Wiatr (kierunek) siła° Beauforta, widoczność

9. Prąd (w kierunku) prędkość prądu stan morza

10. Uszkodzenia statku własnego

11. Imiona i nazwiska osób, które w wyniku wypadku poniosły śmierć, zaginęły, doznały uszczerbku na zdrowiu (niepotrzebne skreślić):

.....
.....
.....
.....

12. Przepuszczalna wysokość szkody

13. Uszkodzenia statku współuczestniczącego, obiektów, instalacji (niepotrzebne skreślić):

.....
.....
.....

14. Prawdopodobna przyczyna wypadku:

.....
.....
.....
.....

15. Czy i kto był pod wpływem alkoholu lub środków odurzających (sposób oceny, wskazać i dołączyć dowody):

.....
.....
.....
.....

16. Zachowanie się po wypadku:

.....
.....
.....
.....

18. Opis wypadku sporządzony na osobnym arkuszu.

II. Zderzenie statków lub statku ze sprzętem połowowym albo przeszkodą nawodną lub podwodną

1. Charakterystyka statku współuczestniczącego:
.....
.....
.....
2. Światła (znaki), jakie miały:
 - 1) statek własny
 - 2) statek współuczestniczący
3. Czy korzystano z radaru:
4. Czy robiono nakresy:
5. Czy używano radiotelefonu dla zapobieżenia wypadkowi:
6. Czas, kierunek i odległość, w którym po raz pierwszy:
 - 1) zauważono statek współuczestniczący na ekranie radaru
czas kąt kursowy odległość (mierzona w metrach)
 - 2) usłyszano sygnał statku współuczestniczącego:
czas kąt kursowy odległość (mierzona w metrach)
 - 3) zauważono światła statku współuczestniczącego, rodzaj świateł:
czas kąt kursowy odległość (mierzona w metrach)
 - 4) zauważono statek współuczestniczący wzrokowo:
czas kąt kursowy odległość (mierzona w metrach)
7. Czas, w którym statek rozpoczął nadawanie sygnałów mgławych i ich rodzaj:
.....
8. Inne sygnały statku własnego i współuczestniczącego, czas i rodzaj sygnałów oraz odległość od statku współuczestniczącego
9. Kurs i prędkość statku własnego oraz zmiany w tym zakresie:
 - 1) w ciągu godziny poprzedzającej zderzenie:
 - 2) w chwili zderzenia:
10. Kurs i szybkość statku współuczestniczącego (w przybliżeniu):
 - 1) przed zderzeniem
 - 2) w chwili zderzenia
11. Kąt zderzenia (narysować):
12. Zachowanie się statku współuczestniczącego po wypadku:
13. Jak widziano echo statku współuczestniczącego na ekranie radaru, od chwili pierwszego spostrzeżenia do chwili zderzenia. Załączyć rysunek tarczy ekranu radaru z zaznaczeniem kręgów zakresu obserwacji, echa i czasów danej obserwacji, dotychczas sporządzone nakresy.

III. Zetknięcie statku z dnem

1. Czas, w którym po raz ostatni przed zetknięciem statku z dnem określono pozycję statku i stan logu:
czas pozycja (miejsce) stan logu
2. Kursy kompasowe i rzeczywiste oraz prędkość statku od ostatnio określonej pozycji przed wypadkiem do czasu zetknięcia statku z dnem:
3. Czy korzystano z radaru i wykonywano nakresy:
4. Czas, kąt kursowy, odległość, kiedy po raz pierwszy i ostatni przed wypadkiem:
 - 1) usłyszano sygnały (mgławowe) z lądu

- 2) widziano światła nawigacyjne lub orientacyjne
- 3) charakterystyka sygnałów, świateł:
-
5. Czas i wyniki sondowań:
- 1) przed wypadkiem
-
- 2) po wypadku
-
- (dołączyć plan sondażu)
6. W chwili zetknięcia statku z dnem:
- kurs rzeczywisty prędkość
- praca śruby (pędników)

IV. Uderzenie w budowlę, urządzenie lub instalację

1. Prędkość statku:
- 1) do czasu podjęcia manewrów zmierzających do zapobieżenia wypadkowi:
-
- 2) w chwili uderzenia
2. Kurs lub kąt podchodzenia do budowli, urządzenia lub instalacji:
3. Manewry śrubą (pędnikami)
4. Czy korzystano z pomocy:
- 1) pilota statku
- 2) holowników (ilość, nazwy)
-
5. Sposób holowania (rozmieszczenie holowników, długość holu)
-

V. Wypadek z udziałem człowieka*

1. Poszkodowany: nazwisko
- imię (imiona) data urodzenia
- 1) Wykonywana funkcja i/lub zajmowane stanowisko służbowe i od kiedy je pełni:
-
- 2) Kwalifikacje zawodowe:
- a) dyplom/świadectwo/uprawnienie:
- b) czas pływania
- c) czy i kiedy był przeszkolony w zakresie bhp
-
- d) rodzaj przeszkolenia
-
2. Świadectwo zdrowia poszkodowanego, kto i kiedy wystawił:
-
3. Stan zdrowia poszkodowanego przed wypadkiem:
-
4. Miejsce wypadku (dokładnie określić):
-
5. Rodzaj czynności wykonywanych przez poszkodowanego:
-

6. Opis urządzenia, przy którego obsłudze nastąpił wypadek:
7. Stan techniczny urządzenia (wady):
8. Certyfikat zgodności urządzenia lub inny dokument potwierdzający, że urządzenie spełnia zasadnicze wymagania, przez kogo wydany:
9. Oświetlenie miejsca wypadku (rodzaj):
10. Stan powietrza w pomieszczeniu, w którym nastąpił wypadek (zanieczyszczenie pyłem, gazem, parami):
11. Sprawujący bezpośredni nadzór nad wykonywaniem czynności przez poszkodowanego (nazwisko, imię, funkcja i/lub stanowisko):
- jego miejsce w czasie wypadku:
12. Pierwszej pomocy udzielono poszkodowanemu:
o godz.: gdzie:
kto: w jaki sposób:
13. Inne okoliczności mające znaczenie dla zaistnienia wypadku:
14. Propozycje zastosowania środków zapobiegających tego rodzaju wypadkom:

* Niepotrzebne nie wypełniać.

VI. Wypadek techniczny

1. Szczegółowy opis urządzenia, które uległo uszkodzeniu, jego charakterystyka:
2. Szkic i szczegółowy opis przebiegu wypadku:
3. Prawdopodobna przyczyna wypadku:
4. Propozycje zastosowania środków zapobiegających tego rodzaju wypadkom: